

LAPIN MARTAT RY

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE

2020

LAPIN MARTAT

- Leila Rautio toiminnanjohtaja 40%, kotitalousasiantuntija 60%
- Anna-Liisa Tikkanen, kotitalousasiantuntija
- tuntityöntekijä
- toimii Lapin alueella
- 48 marttayhdistystä
- 1 toimintaryhmä
- 1650 jäsentä

- YHTEYSTIEDOT
- Leila Rautio, puh. 040- 734 2636
- Anna-Liisa Tikkanen, puh. 050- 361 5592
- Sähköpostit etunimi.sukunimi@martat.fi
- Kotisivut www.martat.fi/Lappi
- Facebook: Martta Lappi, Lapin martat vinkkaa, Tavataan kylillä
- Instagram: Lapinmartat

- Osoite Rovakatu 13 96100 Rovaniemi

- Toimisto avoinna pääsääntöisesti - ma 12-16 ja pe 9-14.

HALLINTO

- Kevätkokous
- Syyskokous
- Hallitus: pj ja 8 jäsentä
- Hallitus kokoontuu 4- 5 krt/vuosi.
- Hallituksen pj. ja vpj. osallistuvat hallinnon neuvottelupäiville, jotka pidetään helmikuulla Helsingissä
- Hallitus ja työntekijät osallistuvat Pohjoisten piirien tapaamiseen 3 – 4.10. 2020 Oulussa.
- Hallitus 2019: Mirja Stålnacke pj, Marja-Terttu Loisa varapj, Pirkko Aska, Ilkka Haapalinna, Sirpa Heiskanen, Pirjo Mylläri, Merja Nalli, Anita Perkinen-Nieminen, Liisa Väisänen.

YHDISTYKSET

Enontekiö Kilpisjärven Martat ry
Inari Inarin Martat ry, Partakon martat ry
Kemi Kemin Martat ry
Kemijärvi Kemijärven Martat ry, Kemijärven Mies Martat ry
Keminmaa Keminmaan Martat ry, Lautiosaaren Martat ry
Kittilä Kittilän Martat ry
Kolari Lappeen Martat ry
Muonio Muonion Martat ry
Pelkosenniemi Pelkosenniemen Martat ry
Pello Lampsijärven Martat ry, Pellon Martat ry, Turtolan Martat ry
Ranua Piittisjärven Martat ry, Ranuan Martat ry
Rovaniemi Alakorkalon Martat ry, Arktiset Anarkistimartat ry, Auttin Martat ry, Hirvaan Martat ry, Juottaan Martat ry, Kivitaipaleen Martat ry, Koskenkylän Martat ry, Lyskan Martat ry, Muurolan Martat ry, Napapiirin Martat ry, Nivankylän Martat ry, Pappilantien Martat ry, Pirttikosken Martat ry, Rovaniemen Marttayhdistys ry, Saarenkylän Martat ry, Sinetän Martat ry, Syväsenvaaran Martat ry, Ylikylän Martat ry
Salla Hautajärven Martat ry, Märkäjärven Martat ry
Savukoski Savukosken Martat ry
Sodankylä Sodankylän Martat ry
Tervola Louen Martat ry
Tornio Karungin Martat ry, Kokkokankaan Martat ry, Tornion Martat ry, Arpelan Martat ry
Ylitornio Kaulirannan Martat ry, Kuivakankaan Martat ry, Ylitornion Martat ry, Ylitornion Meltosjärven Marttayhdistys ry

TOIMINNANSUUNNITTELUILLAT 2020

- 13.1.2020 Rovaniemi
- 20.1.2020 Tornio
- 27.1.2020 Kemijärvi

MUUTA KOULUTUSTA

Pakkausmerkintä ketjukoulutus Rovaniemi 27.3.2020 klo 15-18

Kurssi soveltuu ruokamartoille ja muille vapaaehtoisille, jotka ovat kiinnostuneita ja haluavat päivittää tietonsa elintarvikkeiden pakkausmerkinnöistä.

Tavoite: Ymmärtää pakkausmerkintöjen tarkoituksen elintarvikkeissa. Oppii tuntemaan erilaiset pakkausmerkinnät, päiväysmerkinnät, ravintosisältömerkinnät, alkuperämerkinnät, nimisuoja-merkinnät ja laatumerkinnät. Osaa kertoa pakkausmerkinnöistä muille. Osaa järjestää pakkausmerkinnöistä kertovan ”näyttelyn”.

Kotivara ketjukoulutus Rovaniemi 27.3.2020 klo 18-19. Kolmen päivän kotivara

Soveltaa ruokamartoille ja muille kotitalouksien varautumisesta kiinnostuneille.

Tavoite: Osaa kertoa mikä on kotivara ja mitä se sisältää. Osaa kertoa miksi kotivaraa tarvitaan. Osaa toteuttaa Kotivara-aiheisen näyttelyn ja tietoiskun. Osaa antaa konkreettisia esimerkkejä ja neuvoja, joilla varaudutaan arkipäivän poikkeustiloihin.

Puutarhamartan ketjukoulutus Rovaniemi la 25.4.2020 klo 9.30-13.30

Kotipuutarhuri turvaa luonnon monimuotoisuutta – vaalii, hoitaa ja kierrättää.

•Kestäviä vinkkejä oman puutarhan perustamiseen, kasvivalintoihin ja hoitoon. Vieras Kasvit kuriin -tunnetko ja osaatko torjua? (ViekasLIFE -hanke) Helpot kylvökukat ja perinnehuonekasvit. Puutarhamartan aineiston avulla koulutuksessa opittu tieto on helppo viedä edelleen omaan yhdistykseen.

Koulutukseen ovat tervetulleita puutarhamartat ja myös muut asiasta kiinnostuneet.

VieKas LIFE Vieraslajikoulutus 4.4. klo 10-14 2020 Oulu

Vilppu-vapaaehtoistyön koulutus 23.1. klo 17 jatkavat lähimartat ja 24.1 klo 14 aloittavat uudet lähimartat

Energiaälyä – ketjukoulutus 20.8. klo 17 Oletko kiinnostunut toimimaan kestävän kulutuksen käytännön ratkaisujen lähettiläänä? Haluatko muuttaa arjen valintoja kestävämpään suuntaan? Tule mukaan ketjukoulutukseen, jossa keskustellaan kotitalouksien energiankäytöstä ja energiansäästöstä ja siitä, miten jokainen voi vaikuttaa asumisen ilmastovaikutuksiin. Koulutuksessa myös ideoidaan, miten voit jakaa energiaälyä myös muille mm. marttailuviikolla.

POPI VALMENNUKSET 2020 ROVANIEMELLÄ, OULUSSA, KAJAANISSA JA KOKKOLASSA (valmennukset koskevat toimihenkilöitä ja/tai hallituksen jäseniä valmennuskohtaisesti)

VIESTINTÄVALMENNUS

- 17.-18.3. Rovaniemi

RUOKA JA RAVITSEMUSVALMENNUS

- 11.9. Kajaani

YMPÄRISTÖ- JA KULUTTAJAVALMENNUS

- 16.6. Kokkola

JOHTAJAVALMENNUS

- 19.3. Rovaniemi kevät
- 10.9. Kajaani syksy

LUOTTAMUSHENKILÖVALMENNUS (Piirin pj ja varapj)

- 3.10 Oulu

VAPAAEHTOISTOIMINNANJOHTAMISEN VALMENNUS

- 2.10 Oulu

KOULUTUKSET HKI

- **NEUVONNAN VALMENNUS**
- 14.-15.1.2020
- neuvonnan tt. + ml henkilöstö
- rura-, ympäristö- ja kuluttajavalmennus
- **JOHTAJAVALMENNUS 7.-9.2.2020**
- toiminnanjohtajat, ml henkilöstö (pe-la)
- piirien puheenjohtajisto (la-su)
- **VILPPU -koulutus 12.-13.2.2020**
- **Arki sujuvaksi -koulutus 11.-12.3.2020**
- **Lapsiperhe -koulutus 12.-13.5.2020**

TOIMINTAAMME OVAT:

- Järjestötoiminta
- Kotitalousneuvonta
- Hanketoiminta

Tavataan kylillä – piirin oma hanke

Marttaliiton hankkeet

- Arki sujuvaksi
- Lapsiperheen arjen tukeminen
- Kesti
- Vilppu

Muita pienempiä avustuksia, esim.

Karjalan kulttuurirahasto, Ässä-kokki,
Arina Kannustajat.

- Astia - ja tilavuokraus, pitopalvelu,
kahvitukset

Vapaaehtoistyöntekijät

- Sienimartta Sari Sova
- Sienimartta Minna Siilasvuo
- KV-martta Paula Pekkala
- KV-martta Arja Issakainen
- Vertaismartta Riitta-Liisa Joutsen
- Mediamartta Merja Nalli
- Mediamartta Jenna Raatikainen
- Mediamartta Anne Väisänen
- Puutarhamartta Paula Pekkala
- Puutarhamartta Marja-Liisa Heikkinen
- Kässämartta Tuula Kalliomäki
- Vilppu-hankkeen koulutetut lähimartat:
Jokelainen Heli, Sandberg Anne, Arja Issakainen,
Irma Aho, Pauli Niemelä, Paula Siven, Tuula
Kalliomäki, Inkeri Peuna, Eeva-Liisa Ukkonen,
Kirsti Vinkki, Merja Nalli, Pirjo Kaarlela, Nanna
Pekkala. Arpelan martoista Vilpussa on ainakin
Tiina Mykkälä, Virve Mykkälä, Helena Vähä,
Tuula Kreivi, Riitta Kanto.
- Kahvitustilaisuuksissa on tilauskohtaisesti eri
määrä vapaaehtoisia eri yhdistyksistä tai
eri oppilaitoksista.

Tavataan kylillä -hanke (2018-2020)

Tavataan kylillä

1.8.2018-31.7.2020

Hanketta toteutetaan Peräpohjolan Leader ry:n ja Outokaira tuottamhan ry:n alueilla (Rovaniemen, Kemin ja Tornion maaseutualueet, sekä Keminmaa, Pello, Ranua, Simo, Tervola, ja Ylitornio).

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014-2020, Maaseudun palvelut, kehittäminen.

Hankkeen aikana järjestetään Tavataan kylillä –kyläiltoja (Toimenpidekokonaisuus 1), joiden aikana maistellaan ja valmistetaan yhdessä paikalliseen ruokaperinteeseen ja alueen asukkaiden erityisosaamiseen liittyviä ruokia ja tuotteita.

Tarkoituksena on aloittaa myös yhteisen kylätapahtuman (Toimenpidekokonaisuus 2) suunnittelu.

 Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

 Peräpohjola

 **Outokaira
tuottamhan**

TEEMME ARJEN TEKOJA HUOMISTA VARTEN

- Huominen arki rakentuu tämän päivän teoista.
- Tiedostamme maapallon rajat ja kohtuullisen kulutuksen välttämättömyyden.
- Toiminnassamme korostuvat käytännölliset ja vaikuttavat ratkaisut.
- Martat ovat muutoksen tekijöitä.

KOTITALOUSNEUVONNALLA TEKOJA HUOMISEN HYVÄKSI - KOHTI HIILINEUTRAALIA KOTIA JA KESTÄVÄÄ KULUTUSTA

- Asumisen hiilijalanjäljen pienentäminen edellyttää tietoa kestävästä energiaratkaisuista ja taitoa vähentää energiankulutusta.
- Opastamme myös järkeviin kulutusvalintoihin, jätteiden synnyn välttämiseen ja kierrätyksen tehostamiseen sekä kestävästä ruoan valintoihin.

VARAUTUMINEN

- Vahvistamme neuvonnalla kansalaisten kykyä selviytyä erilaisista arjen poikkeustilanteista.
- Marttaliitto julkaisee uuden Kotivara-aineiston.
- Marttapiirit järjestävät varautumisesta tapahtumia ja vapaaehtoisille ketjukoulutuksia.

27.3. Pakkausmerkintä- ja kotivaraketjukoulutus

20.8. Energiaälyketjukoulutus

KOHDENNETTU NEUVONTA Lapin piirissä

Arki sujuvaksi: Arkielämän helpottuminen ja arjenhallinnan taitojen vahvistuminen sekä sosiaalisten taitojen kohdentuminen käytännön kotitalous-kurssien avulla. Työpajanuoret, mielenterveys- ja päihdekuntoutujat, maahanmuuttajat ja heidän perheensä sekä rikosseuraamusasiakkaat.

Lapsiperheiden arjen tukeminen: Pikkulapsiperheiden arjen tukeminen ja hyvinvoinnin vahvistaminen.

VieKas Life-vieraslajihanke (2018-2023): Lisää tietoa vieraslajeista, aktivoi havaitsemaan ja ilmoittamaan sekä torjumaan jättiputkea, jättipalsamia ja kelta-majavankaalia.

Vilppu (2018-2020): Ikääntyvien kotona asumisen ja lapsiperheiden arjenhallinnan tukeminen, vapaaehtoistoiminnan malli, vapaaehtoisten johtaminen, ryhmätoiminta ikääntyville ja lapsiperheille, vuosittainen tempaus.

Kuntouttava työtoiminta, ryhmät 2 x vuodessa.

NEUVONTAPELVELUJA OHJAAVAT TEKIJÄT

- Strategia linjaa painopisteet, tavoitteet sekä mittarit neuvontatoiminnalle.
- Toimintasuunnitelma ohjaa neuvonnan sisältöjä vuositasolla.
- Kurssitarjotin kertoo kurssien tarkemmat sisällöt ja tavoitteet.
- Brändikäsikirja ohjeistaa mm. kohderyhmämäärittelyn, viestintään ja visuaalisuuteen liittyvät asiat.
- Graafinen ohjeistus kertoo ulkoisen ja sisäisen viestinnän visuaalisen ilmeen.
- Neuvonnankäsikirjasta löytyy tarkemmat ohjeet neuvontatoiminnan toteutukseen.

TUOTE tai PALVELU

	Logo	Kenelle	Rahoitus
SUJUVA ARKI		» Erityistä tukea tarvitsevat » Hankeasiakkaat » Marttapalveluasiakkaat	» Valtionavustus » Hankerahoitus » Maksulliset kotitalousneuvontapalvelut
MARTAN KOTI JA KEITTIÖ		» Martat ja marttayhdistykset » Yksityishenkilöt, avoin neuvonta	» Valtionavustus + osallistuja maksaa • jäsenhinta • ei jäsen • yhdistyshinta
KEITTIÖ- TIIMI		» Muut järjestöt » Työyhteisöt » Yritykset	» Osallistuja tai ryhmä maksaa » Yritys- ja järjestöhinta
MAKUJEN AKATEMIA		» Yksityishenkilöt » Yritykset	» Osallistuja maksaa » Yritys maksaa

JÄSENET JA YHDISTYKSET OVAT JÄRJESTÖMME VOIMA

- Järjestötoiminnan tavoitteena on innostava ja kiinnostava marttatoiminta, johon halutaan tulla ja jossa halutaan pysyä mukana.
- Haluamme saada nykyistä suuremman joukon toimimaan marttojen tavoitteiden ja arvojen mukaisesti sekä ilmastokestävyyden ja kohtuullisuuden puolesta.
- Martat tekevät hyvää minulle, meille, lähiyhteisölleen ja maailmalle.
- Pohjoiset marttapäivät Rovaniemellä kesäkuussa 2020

YHDISTYSTOIMINTA

- Yhteinen toimintasuunnitelmapohja vahvistaa teemojen ja tapahtumien toteutumista valtakunnallisesti. Marttaliitto tukee yhdistyksiä myös valmiilla marttailtamalleilla ja -ideoilla.
- Vapaaehtoistoimintaa kehitetään ja siihen luodaan uusia malleja.
 - *Lähimartat toimivat Vilppu-hankkeessa lapsiperheiden ja ikäihmisten tukena ja hyvinvointia edistään eri puolilla Suomea.*
 - Lähimarttojen koulutuspäivät tammikuussa:
 - 23.1. klo 17 jatkavat lähimartat (peruskoulutus käytynä)
 - 24.1. klo 14 aloittavat uudet lähimartat
 - *Piirit ja yhdistykset järjestävät maaliskuussa Vilppu-tapahtumia ikääntyville ja lapsiperheille.*
- Marttayhdistykset ottavat uudet säännöt käyttöön. Marttaliitto tukee yhdistysten sääntöuudistusten läpivientiä.

VAIKUTTAMINEN

- Martat ottavat kantaa ja toimivat aktiivisena yhteiskunnallisena toimijana.
- Toimimme aktiivisesti strategisten tavoitteidemme kannalta merkityksellisissä työryhmissä.

MAAILMAN SUURIN MARTTAILTA

13.2. KUTSUU YSTÄVÄT MUKAAN

- Marttayhdistysten vuoden suurin tapahtuma kutsuu martat koolle yhdessä ystäviensä kanssa. Illan teema on ilmastoruoka.
- Lapin piiritoimistolla 13.2. klo 18-19 teema ilmastoruoka

Tavoitteet

- Tapahtumaan osallistuu 60 % marttayhdistyksistä ja mahdollisimman paljon marttoja sekä heidän ystäviään.
- Tapahtumat innostavat uusia ihmisiä mukaan marttoihin.
- Tapahtumien yhteydessä martat ja ystävä tapahtumat näkyvät mediassa.

Toimenpiteet

- Kutsumme kaikki yhdistyksemme mukaan Maailman suurimman marttailan toteutukseen. Martat kokoontuvat samana päivänä eri puolilla Suomea.
- Marttaliitto tuottaa Maailman suurimman marttailaan materiaalin, jossa on yhteisen ohjelman toteutukseen tarvittavat toimintaohjeet, video- tai muuta materiaalia, tarjoilu ehdotus sekä vinkkejä illan järjestämiseen. Jokainen marttayhdistys voi muokata marttailasta itselleen sopivan.
- Maailman suurimman marttailan voi myös järjestää yhdessä jonkin toisen tai useamman marttayhdistyksen kanssa.

ELOKUUN KÄSSÄKAHVILAPÄIVÄ 27.8.20 INNOSTAA JA ELVYTTÄÄ KÄSILLÄ TEKEMISEN TAITOA

- Valtakunnallinen kässäkahvilapäivä kutsuu elokuussa kässämarttaryhmät ja marttayhdistykset järjestämään kässäkahviloita samana päivänä eri puolilla Suomea.
- Kässäkahvilat innostavat uusia ihmisiä käsitöiden ja marttailun pariin.
- Tapahtumien yhteydessä marttojen käsityötoiminta näkyy mediassa.
- Kässämarttaryhmät, piirit ja yhdistykset järjestävät kahviloita samana päivänä eri puolilla Suomea.
- Kahvila voi olla kaikille avoin, yhdistyksen sisäinen tai useamman yhdistyksen yhteinen.
- Marttaliitto tuottaa kässäkahvilaan yhteisen materiaalin ja toimintaideoita.
- Kässämarttojen kerhot nuorille sukankutojille 29.1., 5.2., 12.2. Roi

MARTTAILUVIIKKO 5.-11.10. KOKOAA MARTAT TOIMIMAAN KESTÄVÄN JA ENERGIAATEHOKKAAN ASUMISEN PUOLESTA

Tavoitteet

- Energiansäästöviikko innostaa arvioimaan omaa energiankäyttöä ja tarjoaa käytännön tietoa ja ratkaisuja kestäväan asumiseen ja järkevään energiankäyttöön.

Toimenpiteet

Ketjukoulutus Energiaälyä 20.8.2020 klo 17 Roi

- Piirit ja yhdistykset toteuttavat viikon aikana neuvontatapahtumia esimerkiksi kauppakeskuksissa, kirjastoissa ja marttailloissa.
- Marttaliitto tekee piirien ja yhdistysten käyttöön materiaalia ja valmiin toimintamallin.
- Piirin toiminnassa: 7.10. klo 11-14 Pop-up energiainfo

LOKAKUU ON PUUROKUU

- Lokakuussa marttayhdistykset kampanjoivat Etiopian, Kamerunin ja Malawin tyttöjen ja naisten puolesta keittämällä puuroja ja lahjoittamalla myyntituoton Afrikan hankkeille.
- Piirin toimistolla 14.10. klo 11-14 Helli vatsaasi puurolla, tuotto Malawin keräykseen.

Tavoitteet

- Lisätä tietoa Marttojen kehitysyhteistyöstä ja sen tuloksista yhdistyksissä ja suuren yleisön parissa.
- Koota hankkeiden omarahoitusta työn jatkuvuuden varmistamiseksi.

Toimenpiteet

- Marttaliitto tekee yhdistyksille materiaalia ja toimintamallin Puurokuu-marttailan tai avoimen tilaisuuden toteuttamiseksi.
- Piirit ja yhdistykset toteuttavat viikon aikana Puurokuu-tapahtumia esimerkiksi kauppakeskuksissa, seurakunnissa, kirjastoissa ja marttailloissa.

LAPIN MARTTOJEN TAPAHTUMAKALENTERI

Tammikuu:	Toiminnansuunnitteluillat 13.1. Rovaniemi, 20.1. Tornio, 27.1. Kemijärvi Vilppu-lähimarttojen koulutus 23.1.klo17 jatkavat lähimartat, 24.1.klo14 aloittavat lähimartat Kässämarttojen kerhot nuorille sukankutojille 29.1., 5.2., 12.2. Roi
13.2.	Maailman suurin marttailta ystäville, piiritoimistolla 18-19 teema ilmastoruoka.
Maaliskuu	Vilppu-tapahtumat ikääntyville, 27.3. Pakkausmerkintä- ja kotivaraketjukoulutus
24.4.	Vuosikokousseminaari Marttaliitto
25.4.	Marttaliiton vuosikokous, 25.4. Puutarhamartta-ketjukoulutus Rovaniemi
Toukokuu	Keittiötiimi: Parsaa ja perunaa -kurssi 19.5. Suomalaista superruokaa: Villiyrttikurssi 27.5.
Kesäkuu	Pohjoiset Marttapäivät tulossa kesäkuussa Rovaniemelle
26.7.	Martan päivä
Elokuu	Sienikurssit 12.8. ja 2.9. Valtakunnallinen kässäkahvilapäivä 27.8. klo 12-18 Energiaälyä: ketjukoulutuspäivä 20.8. klo 17 Rovaniemi
29.8.	Valtakunnallinen sienipäivä, retkipäivä yhteistyössä Lapin Sieniseuran kanssa.
30.8.-6.9.	Sieniviikko
5.-11.10.	Marttailuviikko on energiansäästöviikko, 7.10. klo 11-14 Pop-up energiainfo
Lokakuu	Lokakuu on puurokuu, 14.10. klo 11-14 Helli vatsaasi puurolla, tuotto Malawin keräykseen
Marraskuu	19.11. Martan koti ja keittiö: Perinteiset kotimakkarat -kurssi

LAPIN MARTAT

TALOUSARVIO VUODELLE 2020

Varsinainen toiminta		
Tuotot		
	Toimitusmaksut	98600
	Järjestötuotemyynti	100
Tuotot yhteensä		98700
Kulut		
	Henkilöstökulut	-95290
	Muut kulut	-63150
Kulut yhteensä		-158440

Varainhankinta		
	Tuotot	34780
	Kulut	-5040
Varainhankinta yhteensä		29740
Yleisavustukset		
	Valtionapu	25000
	muut avustukset	5000
		30000
Tuotot yhteensä		163480
Kulut yhteensä		-163480
Tilikauden yli/alijäämä		0

